

Leerrede over Jeremia 3: 22, uitgesproken op Woensdagavond 11-10-1950 te Schiedam door ds H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 121 : 1 en 2

Lezen - Jeremia 3

Voorrede.

Wat wij zo-even zongen zijn een paar heel bekende verzen. Het komt nogal eens voor, dat in de omstandigheden waarin men kan zijn, de één tot de ander zegt: "Je moet je ogen maar naar dat gebergte heen slaan, van waar alleen de hulp komen kan." Inderdaad, het is een zeer goede raad, doch hoewel wij dat soms tegen een ander zeggen, máár ... doen wij het zèlf? Bedenkt eens wat wij daar zongen:

'k Sla d'ogen naar 't gebergte heen,

(Er staat niet: zo eens voor een keer, maar:)

van waar ik dag en nacht
des Hoogsten bijstand wacht.
Mijn hulp is van den HEER alleen,
Die hemel, zee en aarde
eerst schiep, en sinds bewaarde.

Hoe is dan een mens die zó spreekt? Dat is iemand die zijn verwachting bij zichzelf geheel verloren heeft! Want, in onze natuur woont geen goed, ook niet om naar God te vragen. Als er dan gesproken wordt van dag en nacht het oog op Hem te slaan, en verwachting alleen van Hem te hebben, dan moet de psalmdichter wel zulke teleurstellingen met zichzelf hebben opgedaan en zodanige lessen hebben ontvangen, dat hij gaat doen wat God gebiedt.

Immers, God vraagt van ons: "Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? En ben Ik een Heere, waar is Mijn vreze?" Hij wil dus niet, dat wij omzwerven en dat wij welvaart, heil en zaligheid buiten Hem, de levende God, zouden zoeken. Doch wij zijn zulke verdorven mensen, dat wij het toch doen, want waarmede zijn wij niet bezet? Och, dat wij het toch zo zouden verstaan en onderscheiden dat wij nood, kruis, lijden, druk en moeite niet kunnen missen, en dat wij het niet slechts voor een gelegenheid nodig hebben, om opgewekt te worden het alleen bij Hem te zoeken, maar dat wij het steeds behoeven.

Indertijd heb ik eens van iemand gehoord - een waar kind Gods - die een vrouw had die verschrikkelijk dronk, en een enige zoon die precies eender was. Het gebeurde vaak, als hij s'avonds van zijn werk huiswaarts keerde, dat de burenen hem al tegemoet kwamen, zeggend: "Het is alweer zus en zo geweest, hoor!"

Tot op een dag -- hijzelf was goedsmoeds, want hij had voor zichzelf nogal genade gehad -- de burenen hem bij zijn thuiskomst zodanig aanspraken: "Buurman, er mòet verandering komen, want vandaag of morgen steken zij heel de buurt nog in brand. Zó kan het niet langer." Van ellende zocht hij de eenzaamheid op (hij woonde vlakbij de duinen) en daar neerviel: "O God! Wat moet ik beginnen?" Daar bracht God hem bij, dat hij met die zaken nooit rechtstreeks bij Hem geweest was. Ja, hij had hen wel vermaand en daaronder ook wel eens gebeden, maar in werkelijkheid geen hulp alleen bij Hem gezocht. Doch, nadat hij, als kind Gods, zich voor God

schuldig moest kennen, zich vernederd had, toen greep God in. Zijn zoon werd van zonde overtuigd en binnen zes weken krachtadig tot God bekeerd en zijn vrouw werd blind en doof.

Ik wil daarmee maar zeggen, dat wij soms denken aan God gebonden te zijn, maar als het er op aankomt dat wij dan zien, dat het niet zo is. De nood en de ellende moeten ons soms dringen om zonder omwegen de toevlucht tot Hem te nemen, met loslating en afzien van alles.

Het is wel èrg, dat het zó moet, dat wij zulke harde lessen nodig hebben, soms zelfs slagen om ons van het zien- en zinlijke en van eigen gedachten af te brengen! Maar, als wij het alleen van God verwachten, alle hoop buiten Hem laten varen, dan komt ook het volgende vers, dat wij met elkaar zongen, op zijn plaats, dat, al is het in het felst verdriet, Hij dan nochtans zal bewijzen: slaat gij uw oog op Mij, dan doe Ik het op u. Verwacht gij het van Mij: beschaamd moeten wezen, die de afgoden eren, maar Israël wordt verlost met een eeuwige verlossing, zij zullen niet beschaamd worden tot in der eeuwigheid.

Hij is een volzalige, aanbiddelijke Majesteit, Die ons boven bidden en denken wil toeschikken, máár, het moet geschieden op een zuivere, reine wijze. Nu, dát is billijk! Wij hebben ons in Adam van Hem afgekeerd, en nu wil Hij hebben dat wij terugkomen, opdat wij alleen van Hem - Die wij verlaten hebben - weer alle goeds verwachten.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in het 22e vers van het ons zo-even gelezen derde hoofdstuk uit de profeet Jeremia, waar Gods Woord aldus luidt:

Keert weder, gij, afkerige kinderen! Ik zal uw afkeringen genezen. Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God!

Leerrede.

Wij weten, dat de profeet Jeremia heel jong was toen God hem riep en tot Zijn volk zond, om als Zijn knecht, Zijn woordvoerder te zijn. Daarbij heeft hij zijn jeugdige schouders moeten zetten onder het oordeel dat er was, en de breuk die er lag tussen God en het volk. Gewis, een zeer zware taak! Want de profeet wist, dat zij niet naar hem zouden horen. Of, laten wij het aldus zeggen: zij zouden niet naar God horen, Wiens woordvoerder hij was.

Dat is nogal wat, om in waarachtige liefde te dienen, waarvan het einde zou zijn, dat het oordeel en de verdoemenis voor velen te zwaarder zou wezen! Als wij zijn profetieën lezen, dan bemerken wij ook, welk een last, welk een druk er op zijn schouders rustte. Doch de genade heeft hem ondersteund, en ook dóór- en uitgeholpen, waardoor hij, tot het einde toe, staande is gebleven.

Hier, nog jong zijnde -- toen het nog jaren duurde voordat Israël gevankelijk werd weggevoerd -- spreekt hij in heldere, klare beelden van God. Begrijpelijk voor een ieder die het begrijpen wilde en tot zaligheid voor degenen, die het ter harte namen. God noemt Israël hier: "Afkerige kinderen". Wegens hun afgoderij wordt in dit hoofdstuk Israël vergeleken bij het beeld van een vrouw die haar man verlaten heeft. Dat God nochtans zo'n minzaam Wezen is, zulk een liefhebbende Man, Die zegt: "Keer weder."

Hij wil hen opwekken tot wederkering, tot bekering, zelfs op zo'n wijze dat, al schudden zij het allen van hun rug, als er nog een paar waren: "één uit een stad, en twee uit een geslacht", die het aannamen, daarvan zegt God, dat die dan Zijn ware Sion zouden uitmaken en dat Hij die zou aannemen. Dat is, dat Hij hen zó nauwlettend zou gadeslaan -- hen zou naspeuren als onder de duizenden van Juda -- dat, al waren het er dan maar één of twee (nu, dat is niet veel onder zoveel duizenden), dan zou God hen aannemen en te Sion brengen.

In het voorgaande vers, waar het volk als sprekende wordt ingevoerd, merken wij, dat zij zowel de gedreigde straf als de belofte tot aanneming ter harte nemen. Hoort maar: "Er is een stem gehoord op de hoge plaatsen, een gewezen en smekingen der kinderen Israëls, omdat zij hun weg verkeerd, en de HEERE, hun God, vergeten hebben."

Een zeer opmerkelijk woord! Dus, niet een gewezen van: "O, wij hebben zulke oordelen te wachten! De slaande hand van God moet komen!" Neen, maar wenend over de zonde, en omdat men de HEERE verlaten had. Hier is dus, wat God eigenlijk van ons vraagt en wil. Want het is de bedoeling, dat onze zonden ons van harte leed gaan worden. Immers, dat is -- hoeveel beloftenissen er ook in de Schriftuur mogen staan, waarin God zonder omwegen van aanneming handelt -- de kern van de christelijke religie! Zullen wij dat nooit uit het oog verliezen? Al is dat niet de geest van deze tijd, maar dat is de leer.

Ons leerboek, de Catechismus, is opgesteld in een tijd van nood, door twee uitnemende godgeleerden, Ursinus en Olevianus. Zij waren toen nog heel jong, een goede twintig jaar -- tegenwoordig zou men er de neus voor optrekken en zeggen: "Zulke jonge jongens, wat moeten die?" -- maar dat kleine boekje dat zij geschreven hebben, is door de eeuwen heen bewaard gebleven.

Bij de vele boeken over de godsdienst is er nog nimmer één geweest, die het heeft kunnen verdringen, vanwege de korthed, klaarheid en zuiverheid van de leer. Dat boekje begint met: "Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?" Het antwoord daarop is: "Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, Die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart, dat zonder de wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet, waarom Hij mij ook door Zijn Heiligen Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt." Dáár heb je de kern; dat is de bloem, de pit, het merg, de inhoud van héél de evangelieleer.

Dat wil God aan een mens schenken. Laten wij dat dus nooit uit het oog verliezen. Verliezen wij dat uit het oog, wat krijgen wij dan? Godsdienst en kerkje spelen! Dat is dan ook de fout in ons vaderland dat men losgelaten heeft wat God wil schenken. Bij een ieder bij wie is: "Ik heb gezondigd! En als ik één zonde heb moet God mij verdoemen", daar gaat werken: "Ik moet van zonden verlost worden!" Als men bij die eenvoud blijft, dan wordt het doel: met ziel en lichaam, Jezus Christus tot een eigendom te zijn. Dan zullen wij ook geen dood en onvruchtbaar leven hebben, want die dat op het oog hebben en zoeken, zullen ervaren dat God op hen neerziet. God wil hen onderwijzen, leiden, dienen, licht en onderwijs geven, en al naar gelang zij dat van node hebben, troosten en sterken in hun omstandigheden, in hun ellende.

Hij wil ons aanneming geven en zegt: "Gij nu, hebt met veel boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij." Met andere woorden: kom eens terug. Hier is geen sprake van: zo maar wat godsdienst, doch van de werkelijkheid, van de ernst, gescheiden te zijn van God, lès van Hem, van Hem af, en nu móet dat weer bij elkaar komen, Schepper en schepsel. Hij wil ons alles schenken, alles vermaken, máár ... onder voorwaarde (zoals de Schriftuur het met twee woorden uitdrukt) van geloof en bekering.

Waarin bestaat de waarachtige bekering des mensen? Toch in het afsterven van de oude mens, en in de opstanding van de nieuwe mens? Wat is dat, het afsterven van de oude mens? Dan is het antwoord: "Het is een hartelijk leedwezen, dat wij God door onze zonden vertoerd hebben, en die hoe langer hoe meer haten en vlieden." Dan treedt op de voorgrond: ik heb gezondigd, en dat de zonden ons leed gaan worden en dat wij haar, in haar ware gedaante gaan zien als een ziekte die de gehele mens verontreinigt en bederft.

Het zijn onze ongerechtigheden die een scheiding maken tussen God en ons. Wij zijn in zonde ontvangen en geboren en hebben al onze jaren, zo oud als wij zijn, er in geleefd. Het is ingeburgerd om zonder en buiten God te kunnen leven, onder de macht van satan en van de zonde. Dat moet ons de dood gaan worden, dus een hartelijk leedwezen. Want, worden ons de zonden en onze staat ontdekt, dan is dat een weg van bitterheid en zullen de zonden ons natbeweende en betreunde zonden gaan worden. Geen prátén erover, want dáárméde is het niet goed te maken. Maar dan worden de zonden betreurd, beweend, en er wordt boete voor gedaan. Dezulken kan men in de binnenkamer vinden. Niet als goede bidders, maar ... soms languit op de grond, kermend, (omdat zij niet kunnen bidden): "Mijn zonden! Mijn zonden! Mijn zonden!." Daar staat hiervan, dat het geroep der kinderen Israëls is gehoord; zij hebben hun weg verdorven.

Maar, als er nu zijn die in hun zonden en ellende zitten, hóe spreekt God daarover? Spreekt God dan: "Je hebt het jezelf berokkend, je hebt het zelf gedaan. Hoe oud ben je al? Aldoor ben Ik goed en goedgevoelend geweest van de hemel, maar gij zijt doorgedaan in uw zonde." Neen, zó is God niet, in 't allerminst niet. Ons tekstwoord begint met: "Keert weder."

Wie? Goede mensen? Bijzondere mensen? Godsdienstigen, aparte mensen? Neen, neen! Er staat: "Keert weder, gij, afkerige kinderen!" Hier nodigt, hier roept God juist diegenen, die zich bewust zijn, dat zij een verbeurd leven achter de rug hebben, die in afkering van God, hun Schepper, hebben geleefd. In plaats van God geëerd, hebben zij de wereld gediend, zijn daarheen gegaan in afgodendienst.

Gij zult zeggen: "Maar, hó eens, dat is toch te sterk uitgedrukt: in afgodendienst! Ja, dat Israël dat deed, daar is van bekend dat zij rookten onder alle groene boom en op iedere heuvel (als de kinderen maar een bos zagen of een heuvel, dachten zij al dat zij moesten bidden), maar zo is dat toch niet bij óns! Wij zijn christenen; wij belijden dat God de Schepper is van hemel en aarde, en dat Jezus Christus de Zaligmaker is."

Goed, goed, máár ... als wij nu ergens betrouwen op stellen buiten de levende God, dan leven ook wij in afgoderij! Dat is werkelijk waar! Ook ons leerboek, de Catechismus, spreekt er zo over. Dus als wij ons betrouwen stellen in opvoeding, wetenschap, godsdienst, rechtzinnigheid, ja laat ik nog verder gaan, in verandering, in ervaring, zelfs in toestanden, in bemoeienissen, dan leef ik in afgoderij.

Laat ik er dit nog bijvoegen, dat wij zelfs kunnen steunen op bekeerde mensen. Misschien zijn er hier wel die het op mij doen! Dan moet je maar bedenken, dat je bij God bekend staat als iemand die een gebroken bak verkiest, die geen water houdt. Dus, als het er op aankomt dan staat gij alléén. Daarom haal ik dat woord: "afgodendienst" - dat ik uit m'n mond liet vallen - niet terug. Want afgoderij, is alles waar wij ons betrouwen op stellen buiten de enige ware God. Dan kan God zeggen, dat wij afkerige kinderen zijn.

En moeten wij ons toch eens even indenken, dat God hier spreekt, zoals een vader of een moeder dat in de grootste liefde doet tegenover de kinderen, die hen ná aan het hart liggen. Zó spreekt God hier! Hij nodigt en roept degenen die in afkering van Hem, dus in hun zonde, tegenstand en vijandschap leven. Het is toch zo'n minzame Majesteit! Hij zendt ons niet weg; Hij wijst ons niet op de grootheid van onze zonden om ons daardoor als terug te houden om tot Hem te komen! Hij noemt ons bij de ware naam, en zegt dat wij afkerige kinderen zijn. Maar tegelijkertijd zegt Hij: "Keert weder."

Dat woord: "Keert weder", lezen wij dikwijls in de Schriftuur. Hier ook, met de naam erbij wé God bedoelt. Net zoals Jezus in het Hooglied de bruid toeroept tot wederkering: "Keer weder, keer weder o Sulammith! Keer weder, keer weder, dat Wij u mogen aanzien." Daar spreekt Christus dus zó: "Gij zijt Mijn bruid, Mijn Sulammith, maar dan moet gij terugkomen."

Daarom tot vier keer toe: "Keer weder, keer weder", en nòg eens: "Keer weder, keer weder." En voegt er tegelijk bij: "Dat Wij (namelijk Mijn Vader en Ik en de Heilige Geest) u mogen aanzien." Zo spreekt God hier in dezelfde zin, tot zulke verdorven Adamskinderen, tot zulk een trouweloos volk: "Keert weder, gij afkerige kinderen", onder bijvoeging van: "Ik zal uw afkeringen genezen." Of God wil zeggen: het is als een ziekte. Want bij een ziekte spreekt men toch van genezen? Zo staat het hier van de afkering, dat die als een ziekte is.

Waarom? Adam, ons aller stamvader, heeft naar de vorst der duisternis geluisterd, hem gehoor gegeven en die is het wantrouwen omtrent God gaan opwekken. Eerst met: "Is het ook, dat God gezegd heeft ...?", en later met: "Gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad." Eva nam van de verboden vrucht en gaf die ook aan Adam. Beiden hebben zich van God afgekeerd en zich gekeerd tot satan. Zij zijn ongehoorzaam geworden en als het gekund had, dan hadden zij zo doorgeleefd, zonder ooit tot God terug te keren. Wij zijn uit hen en daardoor hebben wij geen geloof in God, in de zaligheid die Hij ons aanbiedt en in Zijn grote liefde.

Wàt is er niet toe nodig bij een slecht mens, voordat hij waarlijk gelooft? Dan moet er innerlijk, in de ellende van staat en geval, zódanig overwicht van God zijn, dat wij er niet van tussen kunnen en zeggen: "O God, ik kan U niet begrijpen! Zijt Gij zulk een Wezen, vol liefde en ontferming!?" Dan zegt men soms tegen een ander: "Ik ben helemaal van streek, ik ben zó aangedaan! Ik kan God niet begrijpen! Welk een Wezen is Hij toch!"

Bij "een goed mens" is het anders. Immers, men is zelf een goed mens, en dan is er nog een goede God ook. Men kan er volop over spreken, want het kan wel zijn dat men twintig teksten op een dag heeft, 's nachts een zalige droom, 's morgens nog een goede toestand en innig en ... natuurlijk is het van God! Zèg er maar niets van, want dan ben je iemand die "het leven doodt." Maar zo is het niet met een slecht mens. Die kan niets aannemen of het moet hem van boven gegeven worden. Hij kan het wel geloven voor een ànder, heel de wereld kan wel zalig worden, maar hij kan het zichzelf niet toe-eigenen. Dáárom legt God er zo de nadruk op: "Afkerige kinderen." God heeft het hier niet over goede, godsdienstige mensen! Hij spreekt mensen in hun zonde aan.

Zijn er hier ook nog van die afkerigen, van die vijanden die God de rug hebben toegekeerd, die steeds de oren aan satan hebben geleend, die eigen pad zijn gegaan en telkens weer van God zijn afgedwaald, die geregeld weer fout zijn?

Hoort dan eens, dan is dit woord: "Keert weder, gij afkerige kinderen! Ik zal uw afkeringen genezen", aan u gericht. Alsof God wil zeggen: "Komt dan eens terug! Hebt gij niets dan ellende in de wereld, niets dan zonde? Komt dan eens terug! Want het is een ziekte die gij hebt, die gij uit het paradijs geërfd hebt van uw eerste voorouders Adam en Eva. Daar kunt gij uzelf niet van afhelfen en anderen kunnen u er ook niet van afhelfen. Maar Ik kan u wel van die kwaal genezen, van die afkering van Mij!"

Dat kan die aanbiddelijke God toch op zulk een verheven wijze! Want, als je nu eens uit de ellende gedrongen wordt om de ogen naar het gebergte te slaan, vanwaar de hulp komen kan, en je verwachting alleen stelt op de levende God Die Zijn liefdehart eens gaat openen, dat Hij je wil bezitten en zaligen, en gaat openen hoe Hij Zijn Zoon in ons oordeel gaf om ons eruit te verlossen, en openbaar gaat brengen dat Zijn Zoon met de Heilige Geest gezalfd is tot de hoogste Profeet om ons te leren, tot enig Hogepriester om ons te dienen, en tot eeuwig en wettig Koning om ons te regeren, en dat Hij Zich vernederde tot in de dood, maar juist daarin de dood heeft gedood en het oordeel heeft uitgebracht tot overwinning, daar Hij opgestaan is en gezeten is aan de rechterhand des Vaders en de hoogste plaats heeft ingenomen, opdat Hij ons daar ten goede zou zijn, om al Zijn heilsvendiensten uit die verheven staat te schenken, waartoe denk je dat dit alles is?

Hij wil ons van die kwaal afhelfen, zodat wij verzekerd zouden worden: "Waarlijk, in de HEERE, onze God is Israëls heil! Waarlijk, tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte der bergen", waar de afgoderij gepleegd wordt. Wij moeten zijn bij die enige ware God en het oog op Hem slaan, opdat wij de tot Hem komenden zouden zijn.

Ja, Hij kan en wil ons zó radicaal van onze kwaal in Adam afhelfen, dat Hij ons geheel in Adam afsnijdt, losmaakt uit die oude staat en overplant in Jezus Christus, opdat al wat wij geloofd hebben, bevestigd wordt. Zó wil Hij de afkering genezen.

Wij lezen nog van dezelfde profeet in hoofdstuk 31: "Hoe lang zult gij u onttrekken, gij afkerige dochter?" God kan zó werken, dat het onttrekken van die afkerige dochter ophoudt. Wat dan? Als wij ons niet langer onttrekken, wel, dan gaat het zó worden, dat wij liever onder God sterven, dan langer buiten Hem te blijven leven. God wil hebben dat wij zó van onze afkering, van onze kwaal afkomen, dat Hij eer van ons krijgt, zodat wij liever onder Hem sterven dan buiten Hem te blijven leven. De dood onder God is een zachte dood, terwijl het buiten Hem te leven, een hard, wreed leven is, waaraan de eeuwige dood verbonden is.

Let hierop, dat, als Hij ons noodt: "Keert weder, gij afkerige kinderen", Hij er ook bijvoegt: "Ik zal uw afkeringen genezen." Het is dus zuiver en alleen een werk van God. Er komt niets van een mens bij. Er helpt geen goede wil aan, noch deugd of plicht. Die hebben wij ook niet! Het is alleen Zijn almacht en Zijn genade, die voeren heerschappij en die kunnen dáárstellen.

Daarom wens ik u allen, voor zover gij niet tot Hem gekomen zijt, toe, dat gij zó moe in uw zonde wordt en in het om- en afzwerven van Hem, in uw afkering, dat gij er niet meer in kunt leven. Christus zegt: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." Hij wil als zeggen: "Als gij zó vermoeid en belast zijt van uw zonden, van het omzwerven, dat gij niet meer weet waar gij heen moet, waar te blijven, dan kunt gij bij Mij terecht, Ik sta met open armen gereed." Dan breidt die Koning Zijn armen uit, want Hij heeft toch zo'n ruim Middelaarshart! Daar kun je met al je zonden terecht.

Al had gij alle zonden,
van Adams nakroost saâmgebonden,
Zijn bloed wist alle zonden uit.

Daartoe is Zijn bloed.

Laten wij, eer ik verder spreek, nog zingen het derde vers uit Psalm 105:

Vraagt naar den HEER en Zijne sterkte, ...

Nu volgt: "Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God!" Onder ons zouden er kunnen zijn die zeggen: "Dat een kind Gods, die afgedwaald is, als hij wederkeert zegt: "Gij zijt de HEERE, mijn God!", dat kan ik mij indenken, maar ik? Want, ik heb niets dan zonde, ik ben van God vervreemd, van Hem gescheiden! "Mijn God", dat kan en durf ik niet te zeggen."

Ja, en tòch, als de nood eens nòdd wordt, dan kan het wel zijn, dat het er als uitgeperst wordt, want dan doet het de nood. Wij lezen: "In den beginne schiep God de hemel en de aarde." Hij is de Schepper, de Formeerder van alles, óók van de mens. Zo heeft God een recht op ons als Schepper. Ten tweede heeft God een verbond der genade opgericht, waarvan wij het teken dragen aan ons voorhoofd, namelijk, dat Hij ons in de doop al heeft toegeëigend alles voor ons te willen zijn. En toen God, Israël Zijn wetten gaf (dat waren ook niet allemaal bekeerde mensen! Ook niet, al degenen die Hij hier aanspreekt, want Hij spreekt hen aan als afkerige

kinderen!), sprak Hij vóór of aan het einde van die wetten deze woorden: "Ik ben de HEERE, uw God."

Wat bedoelt die Majesteit daarmee? Daarmee geeft Hij te kennen, dat Hij als Schepper recht op ons heeft, en ten andere ook krachtens Zijn verbond. In zoverre wij genade en aanneming verkregen hebben, heeft Hij ook een recht op ons uit kracht van koping.

Maar, wat is hier de inhoud van het zeggen van Israël, met: "Gij zijt de HEERE, onze God"? Toch dit: dat het betamend en passend is als zij zich Zijn Majesteit onderwerpen. De inhoud daarvan is toch: heers en regeer Gij over mij, doe Gij met mij.

Wij lezen in het 26e hoofdstuk van de profeet Jesaja: "HEERE, onze God! andere heren, behalve Gij, hebben over ons geheerst." Wie waren die heren? Immers, de zonde, de wereld, de duivel. Die regeerden. Die worden heren genoemd en dat wij als knechten, als dienaren onder hen zijn. Vervolgens lezen wij: "Doch door U alleen gedenken wij Uws Naams." Zin en inhoud is: daar Gij Uw macht en majesteit hebt bewezen en Uw rechten hebt laten gelden, zijn al die heren er "aan" gegaan. Dan volgt: "Dood zijnde zullen zij niet weder leven, overleden zijnde zullen zij niet opstaan; daarom hebt Gij hen bezocht, en hebt hen verdelgd, en Gij hebt al hun gedachtenis doen vergaan." Is het geen opruiming?

Daarom vraagt Hij: "Keert weder." Dan wil Hij Zich opmaken. Dat heeft de kerk hier begrepen, of, laat ik het zó uitdrukken, degenen die hier gezegd zijn te wenen en te smeken, omdat zij hun weg verkeerd hebben. Die hebben begrepen, verstaan, en zeggen daarom: "Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God!" Die hebben geen leven buiten Hem, want buiten Hem is alles de dood, en daarom: "Hier zijn wij."

Dus niet met allerlei: "Mocht het" en "Kon het", noch met enig beding van "Krijg ik dit of dat." Néén, zó niet. Maar, omdat het hun, buiten God, de dood is; dat er buiten Hem alleen ondergang en jammer is, dááruit is het: "Wij komen tot U, hier zijn wij", doe Gij maar met ons.

Daar worden al de strijdswagens ingeleverd waarmee wij ons buiten God staande zoeken te houden. Daar wordt de boog verbroken, de spies in tweeën geslagen, en de strijdswagens met vuur verbrand. Dan gaat al de tegenstand eraan, al de vijandschap ondersteboven. Niets blijft er staan. Daar is onderwerping, dus hetgeen God van ons wil, dat wij ons onderwerpen: doe Gij maar met ons!

Van nature zijn wij daar wel op tegen: "Hier zijn wij, wij komen tot U", maar als wij het niet langer buiten Hem kunnen stellen, wat doen wij dáár dan een méévaller op! Want, het valt toch zo mee, als wij bij God komen.

Gij moogt zeggen: "Maar, dat is toch mijn ondergang?" Wie predikt u dat? God? Christus? Is dat de leer van de Heilige Geest? De ondergang is, als wij búiten God, in de zonden, blijven leven. Dàt is onze ondergang! God wil ons záligmaken.

"En toch - mocht er gezegd worden - heb ik wel eens van het volk gehoord, dat zij zeiden: dat is voor eeuwig verloren, en dat God hen afsneed." Ja zeker, Hij heeft hen afgesneden in Adam, van die oude staat waarin zij niets dan verderf en ellende konden voortbrengen. Zelf heb ik het ook gezegd: "Dat is voor eeuwig kwijt", maar, wat was mijn ervaring? Het was volgens mijn verstand en inzicht wel geheel verloren, maar dat verstand was verduisterd, ik had geen verstand van God en van goddelijke werken, daarom zo'n grote mond: "Voor eeuwig kwijt." Want, tegelijk dat ik het dacht, lag ik al op Christus' Middelaarsarmen en zonk ik op Zijn arbeid neer. Dáárom is het God te doen. Vandaar zeggen wij, dat het zo'n méévaller is voor diegenen, die het niet meer buiten God kunnen stellen en die zó zijn: "Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God"; waar het is: Doe Gij met mij, zoals het goed is in Uw ogen; heers en regeer Gij over mij.

In het paradijs heeft God geheerst en geregeerd. Welk een zalige staat is dat geweest voor Adam en Eva. En, wat zeggen al de kenners die het met God eens zijn geworden dat Hij over hen heerst en regeert? Dat het de beste tijd is van hun leven - God Baas, Heer en Meester - als zij niets meer te zeggen hebben en alle tegenstand en vijandschap er "aan" gegaan is, en het is: "Hij is de HEERE; Hij doe, wat goed is in Zijn ogen!"

Dan zijn wij, als schepselen Gods op onze plaats onder God, onze Schepper. Dan kunnen wij eens gaan ervaren Wie God is en wat Hij wil zijn krachtens dat gestaafd verbond, Zijn trouw, eed en goedheid in Jezus Christus. Want Hij spreekt in dit hoofdstuk: "Ik zal u aannemen." Daar Hij een afgesneden zaak doet op aarde, vinden wij ons einde in Adam en aan de Wet, want het einde der Wet is Jezus Christus voor die geloven.

En, nauwelijks zijn wij bij Hem terecht gekomen (Oh, Hij is toch zo'n Middelaar), of Hij gaat ons dienen met Zijn genade, waarin God een welgevallen gaat nemen. Als er dan voor de dag komt, dat: "God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende", en ons aanneming geeft, ja zelfs dat Hij ons als kind gaat aannemen en dat door die Geest wil verzegelen, och, dan is daar als een oceaan van eeuwige, goddelijke liefde en van zaligheid, om in te zwemmen! Dàt is bij God aan te treffen. Ziet daar dan eens op.

Wat is nu beter, dat God over ons heerst en regeert, of dat satan, de zonde en de wereld de baas over ons zijn, en wij zelf vermenen baas te zijn? Is het dan niet beter, dat God Heer en Meester is? Nu, als gij dat dan met mij mede belijdt, laat dan uw zonden eens als een last openbaar worden: bitter, nood, geweent, zonden waarover wij boete doen, in rouw, in leedwezen geraken, ons voor God verootmoedigen en vernederen, opdat wij zo'n werk leren kennen als hier staat: "Keert weder, gij afkerige kinderen! Ik zal uw afkeringen genezen. Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God!"

Weten wij daarvan, dat het dan verder ons deel mag zijn, steeds weer wanneer zonde en verderf tussenbeide komen: "Wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God", om steeds te mogen ervaren:

....Milde handen, vriend'lijk' ogen,
zijn bij U van eeuwigheid. ...

Geve God, dat het tegen niemand onzer in die grote dag getuige, dat men als zondaar genodigd is tot Hem te komen, maar de zonde, de wereld en dus de duisternis liever hebben gehad dan het licht, waarvan dan het einde zal zijn, dat Hij zal spreken: "Brenge ze hier, en slaat ze hier voor mij dood, die niet hebben gewild, dat Ik over hen Koning zou zijn." Verhoede Hij zulks genadiglijk en schenke Hij ons Zijn zegen, tot zaligheid. Amen.

Slotzang:

Psalm 132: 12

Wat vijand tegen Hem zich kant', ...

Zegen.

Gaat voort heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen